

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกปัจจุบันกำลังอยู่ในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งความรู้และเทคโนโลยีที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาสากลภาษาหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารของคนทั่วโลก สุกัทธา อักษรานุเคราะห์ (2540, หน้า 1) กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญในฐานะภาษาสากลที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับนานาประเทศ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ และการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว ทำให้ภาษาอังกฤษมีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของคนไทยมากขึ้น ทั้งในด้านการศึกษา การปกครอง อาชีพและการพักผ่อนหย่อนใจ

ในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึงเยาวชนยุคใหม่จึงจำเป็นต้องมีทักษะในการเรียนรู้และปรับตัว นั่นคือ ทักษะ 3R ได้แก่ การอ่านออก (Reading) เขียนได้ (Writing) และคิดเลขเป็น (Arithmetics) ดังนั้นการอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งที่ทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัยและตลอดชีวิต (วิจารณ์ พานิช, 2555, หน้า 38) ทักษะการอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตของมนุษย์เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่ความรู้ต่างๆ มากมาย ทำให้ได้รับรู้ข่าวสาร ช่วยเสริมสร้างความคิด ประสบการณ์ และช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินต่างๆ ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่เกิดประโยชน์สูงสุดในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยเฉพาะในปัจจุบัน โลกมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการมากมาย การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้บุคคลก้าวทันต่อเหตุการณ์และความเจริญก้าวหน้าของโลก การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น เน้นผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะเรื่องของการอ่าน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของทักษะการอ่านโดยได้ระบุไว้ใน ในสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 10) โดยกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป CEFR (สถาบันภาษาอังกฤษ, 2557, หน้า 10) ให้ผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีระดับความสามารถทางภาษาในระดับผู้ใช้ขั้นอิสระ ในด้านการอ่าน กำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถเข้าใจประเด็นหลัก ข้อเท็จจริงต่างๆ ในบทความสั้นๆ จากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันหรือหัวข้อที่คุ้นเคย

การศึกษาไทยกำลังวิกฤต จากผลการทดสอบ 9 วิชาสามัญ และการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ภาษาไทย เป็นวิชาเดียวที่นักเรียนสอบได้เกิน 50% ส่วนในวิชาอื่นๆ ต่ำกว่า 50% ทั้งหมด ไม่ได้เป็นเพราะข้อสอบยากหรือเน้นการคิดวิเคราะห์มากเกินไป เพียงแต่การศึกษาไทยขาดการปฏิรูป ถึงเวลาที่การศึกษาต้องมีการปรับปรุงทั้งระบบ ตั้งแต่การกำหนดหลักสูตร มาตรฐาน การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล (โอเน็ต - 9 วิชา โหดหินจึงต้องรู้ทั้งระบบ, 2559, หน้า 9) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาครูผู้สอน ต้องมีความรู้ความเข้าใจปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ครูมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะ (Coach) หรือ ผู้สังเกตการณ์ และสนับสนุนในการเรียนรู้ (Facilitator) กล่าวคือ ต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สั่งสอนหรือถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้จุดประกายไฟรู้ให้กับนักเรียน เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มทำงานเป็นทีม ครูต้องลดเวลาเรียน และเพิ่มเวลารู้ให้กับนักเรียนในการศึกษาค้นคว้าในสิ่งที่ตนไม่รู้จนเกิดเป็นทักษะในการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นการส่งเสริมความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตต่อไปในอนาคต (วิจารณ์ พานิช, 2555) ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระต่างๆ ควรเน้นกระบวนการอ่าน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมกระบวนการสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ในการตีความเรื่องที่อ่าน จากสื่อประเภทต่างๆ แล้วนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549, หน้า 10)

สื่อ เป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญของมนุษย์ในการติดต่อระหว่างกันเช่น สื่อออนไลน์ เป็นสื่อที่มีความรวดเร็ว สะดวกสบาย ในขณะที่สื่อวิทยุ เป็นสื่อที่สามารถรับฟังได้ทุกที่ แม้ในถิ่นทุรกันดาร สื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงอารมณ์และความรู้สึกได้มากที่สุด และสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันด้วยภาษาเขียน สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อประเภทหนึ่งตามความหมายโดยทั่วไป ได้แก่ สื่อที่ใช้ติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกันโดยภาษาเขียน โดยใช้วัสดุกระดาษพิมพ์ออกมาพร้อมกันเพื่อแจกจ่ายให้กับผู้อ่านได้คราวละมากๆ สื่อสิ่งพิมพ์อาจออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น หนังสือ นิตยสาร วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ โบปลิว แผ่นพับ หนังสือคู่มือ และโปสเตอร์ เป็นต้น (สุรสิทธิ์ วิทยรัฐ, 2542, หน้า 4)

สื่อสิ่งพิมพ์นั้นมีมาแต่ในอดีตกาล แต่คนไทยในยุคแห่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ยังคงนิยมอ่านเพื่อติดตามข้อมูลข่าวสารต่างๆ จากการรายงานผลการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร ปี พุทธศักราช 2556 ได้ระบุว่าหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีการอ่านมากที่สุดเป็นอันดับแรกถึงร้อยละ 73.7 วารสาร/เอกสารที่ออกเป็นประจำ ร้อยละ 55.1 ตำรา/หนังสือ/เอกสารให้ความรู้ ร้อยละ 49.2 และ นิตยสาร ร้อยละ 45.6 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556, หน้า 4) นอกจากนี้ รัตนา วงศ์เวโรจน์ (2547, หน้า 13) กล่าวว่า การนำเอกสารบทอ่าน ข้อความ จากสื่อสิ่งพิมพ์ในชีวิตประจำวันมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสอนอ่านเป็นการให้ประสบการณ์จริง การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นจะนำไปสู่เป้าหมายที่แท้จริงในการสอนภาษา เนื้อหาที่เป็นสถานการณ์ใกล้

ตัว ยังเป็นการช่วยกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ภาษาอีกด้วย นอกจากนี้ ในสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษยังมีการใช้คำศัพท์เฉพาะ ตัวอักษรย่อ การลดรูปไวยากรณ์ทำให้ยากแก่การเข้าใจ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านและประหยัดพื้นที่ใช้สอย

อุปสรรคสำคัญของนักเรียนไทยในการอ่านภาษาอังกฤษ คือ การอ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจทั้งนี้อาจเนื่องมาจากไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ คำพ้อง คำนิยาม ตลอดจนเครื่องหมายวรรคตอนที่มีอยู่ในข้อความ เรื่องราว หรือพื้นฐานความรู้เดิมในเรื่องที่กำลังอ่าน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการอ่านเป็นเรื่องที่ยาก น่าเบื่อหน่าย และยิ่งไปกว่านั้นยังทำให้เกิดความหวั่นไหว ขาดความเชื่อมั่นในตนเองอีกด้วย (สมุทร เช่นเชาวนิช, 2551, หน้า 15) ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการต่อบทเรียน (Jigsaw) จึงเป็นอีกหนึ่งวิธีที่น่าจะนำมาศึกษาทดลอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ 1) การพึ่งพากันทางบวก เป็นองค์ประกอบสำคัญ เกิดจากการสื่อสารกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม 2) ปฏิสัมพันธ์เกื้อหนุน เกิดจากการยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม 3) ความรับผิดชอบของบุคคล เกิดจากการที่สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะต้องมีความรับผิดชอบในภาระงานที่ได้รับมอบหมาย 4) ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะกลุ่มย่อย เป็นทักษะที่เกิดขึ้นระหว่างที่เพื่อนสมาชิกในกลุ่มได้ร่วมกันทำงานเป็นทีมให้ประสบผลสำเร็จ เช่น ภาวะความเป็นผู้นำ และ 5) กระบวนการกลุ่ม เกิดขึ้นหลังจากที่เพื่อนสมาชิกในกลุ่มได้ร่วมกันทำงานจนบรรลุเป้าหมาย และตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ร่วมกัน โดยปราศจากข้อขัดแย้ง จึงกล่าวได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นกิจกรรมทางสังคมที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดความสนุก มีนิสัยรักการอ่านแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้แบบร่วมมือนี้มีหลากหลายเทคนิควิธีการ แต่ละวิธีการมีลักษณะเด่นที่แตกต่างกันไป โดยเทคนิคการต่อบทเรียน เป็นหนึ่งในรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เหมาะสมกับการสอนที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ (ชนาธิป พรกุล, 2554, หน้า 109) เทคนิคการต่อบทเรียนได้พัฒนาขึ้นโดย Elliot Aronson ร่วมกับ คณะจากมหาวิทยาลัยเท็กซัส และมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียแห่งซานตาครูซ ในปี 1978 เรียกว่า Jigsaw I ต่อมา Slavin E. Robert ได้พัฒนา Jigsaw II ในปี 1987 สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ (2544, หน้า 23) กล่าวว่า Jigsaw I และ Jigsaw II มีความแตกต่างกันในด้านเนื้อหาที่อ่าน โดยวิธีการของ Jigsaw I สมาชิกกลุ่มบ้านทุกคนจะได้รับเนื้อหาที่ถูกตัดออกเป็น ส่วนๆ เท่ากับจำนวนสมาชิกแต่ละคนในทีม เนื้อหาที่ได้จะไม่ซ้ำกัน ทำให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้อย่างที่สุดผู้อื่นไม่มี ผู้เชี่ยวชาญจึงมีสำคัญต่อกลุ่มในการให้ความรู้ ในขณะที่ Jigsaw II สมาชิกกลุ่มบ้านทุกคนได้เนื้อหาทั้งหมด แต่เน้นจุดอ่านคนละจุด ทำให้ Jigsaw I ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมน้อยกว่า Jigsaw II นอกจากนี้ อุไรวรรณ วรกุลรังสรรค์ (2557, หน้า 4) กล่าวว่า Jigsaw I และ Jigsaw II ยังมีความแตกต่างกันในด้านการประเมินผลจากคะแนนสอบ กล่าวคือ Jigsaw I ไม่รวมคะแนนทดสอบของผู้เรียนแต่ละคนมาเป็นคะแนนกลุ่มหรือผลงานของกลุ่ม ในขณะที่ Jigsaw II กำหนดให้คะแนน

ทดสอบของผู้เรียนทุกคนเฉลี่ยรวมเป็นผลงานของกลุ่ม เพื่อ เน้นความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม จะเห็นได้ว่าเทคนิคการต่อบทเรียนทั้งสองรูปแบบ มีลักษณะเฉพาะของตนเอง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจึงใช้การบูรณาการ ระหว่าง Jigsaw I และ Jigsaw II โดยใช้วิธีการแบ่งเนื้อหาของ Jigsaw I และการประเมินผลของ Jigsaw II แต่อย่างไรก็ตาม เทคนิคการต่อบทเรียนทั้งสองรูปแบบมีรากฐานมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่มีความหลากหลายในด้านทักษะ (Skills) ความสามารถในการเรียนรู้ (Ability) ภูมิหลังทางด้านวัฒนธรรม (Cultural Background) เห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem) ตลอดจนสถานะทางอารมณ์ (Emotional Needs) ซึ่งแตกต่างจากวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในวิธีการอื่น

โดยเทคนิคการต่อบทเรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสมาชิกกลุ่มแต่ละคนศึกษาหัวข้อที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง แล้วนำเสนอต่อกลุ่ม ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการต่อบทเรียนนี้ เน้นให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและมีความรับผิดชอบในส่วนที่ตนได้รับมอบหมาย แล้วรับผิดชอบนำมาถ่ายทอดให้กับสมาชิกกลุ่มของตนเอง สมาชิกทุกคนในกลุ่มจึงมีความสำคัญอย่างเสมอภาคกันและเป็นการเปิดโอกาสให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มได้ปรึกษาหารือ อภิปรายและตัดสินใจร่วมกัน (Johnson, Johnson & Holubec, 2546, หน้า 13-15) สอดคล้องกับทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 4) การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการต่อบทเรียน เป็นวิธีการเรียนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4 – 5 คน คณะความสามารถพิเศษ และสถานะทางสังคม ครูแบ่งเนื้อหาของบทเรียนออกเป็นส่วนๆ เท่ากับจำนวนสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้แต่ละคนทำการศึกษาในส่วนนั้น สมาชิกต่างกลุ่มที่ได้เนื้อหาเดียวกัน จะรวมตัวกันเพื่อปรึกษาหารือในเรื่องนั้น เรียกว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) ในขั้นเข้ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ทำให้เทคนิคการต่อบทเรียนแตกต่างจากการเรียนรู้แบบร่วมมือในลักษณะอื่น เป็นเพราะในขั้นนี้ นักเรียนในกลุ่มอ่อน ได้รับการแนะนำช่วยเหลือจากสมาชิกกลุ่มที่ได้ศึกษาเนื้อหาเดียวกัน เช่น คำศัพท์ยาก แบ่งปันเรื่องราว ชักชวนการนำเสนอ ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเองทั้งในด้านเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบและการนำเสนอในกลุ่มบ้านในเรื่องที่ตนเป็นผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มของเทคนิคการต่อบทเรียนในการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น เมื่อนำมาใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาทักษะทางภาษา รู้จักปรับตัวและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้ โดยเฉพาะในขั้นระหว่างการอ่าน (While reading) ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญช่วยเหลือกันให้บรรลุเป้าหมายระหว่างเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม (ยูพิน สันถวมตต์, 2547)

หัวใจสำคัญ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการต่อบทเรียน คือ กิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมกลุ่มเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิด เป็นเพราะในการทำกิจกรรมกลุ่มนั้น ผู้เรียนมีการระดมสมองนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกัน ช่วยกันหาข้อมูล

ข้อสนับสนุน ข้อขัดแย้ง คิววิเคราะห์ การแลกเปลี่ยนวิจารณ์ข้อคิดเห็นซึ่งกันและกัน นำไปสู่การคิด ตัดสินใจ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการ อ่าน การคิด การเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 9) เช่นเดียวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้นักเรียนระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6) ให้ เน้นพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคำนวณ และการคิดพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น

(ชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 1-3) เน้นให้นักเรียนสำรวจความถนัดของตนเอง พัฒนาบุคลิกภาพส่วน ตนในด้านทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) เน้นพัฒนาทักษะความรู้และทักษะเฉพาะด้าน และกระบวนการคิดขั้นสูง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 20)

การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Thinking) เป็นหนึ่งในคุณลักษณะความคิดระดับสูง ที่ ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 ต้องได้รับการพัฒนา (อุษณีย์ โพธิสุช, 2544, หน้า 15) โดย ทิศนา ขัมมณี (2542) กล่าวว่า กระบวนการคิดเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับนักเรียนทุกระดับ เนื่องจากกระบวนการคิด อย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นการคิดไตร่ตรองข้อมูล หลักฐาน และเหตุผลอย่างละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งสามารถ นำไปใช้ได้ในการตัดสินใจที่หลากหลายจึงเป็นพื้นฐานของการคิดทั้งปวง โดยสุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2555, หน้า 109) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณที่สามารถนำมาใช้ในชั้น เรียน ประกอบด้วย การทำความเข้าใจในประเด็นของปัญหา คำถาม หรือ สถานการณ์ที่เผชิญ แล้วจึงมี การรวบรวมข้อมูลหรือหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลนั้นจะต้องมีการพิจารณาหาเหตุผลและความ น่าเชื่อถือ แล้วสรุปเพื่อตัดสินใจ

ปัจจุบันมีข้อมูลข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มากมาย โดย วรวิทย์ นิเทศศิลป์ (2551, หน้า 17) สรุปไว้ว่า ในแต่ละวันมีข้อมูลข่าวสารผ่านเข้ามาเป็นจำนวนมาก ผู้บริโภคจำเป็นต้องคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณในการไตร่ตรองข้อมูลข่าวสารที่ได้รับว่าเรื่องใดจริงเรื่องใดเท็จ เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจ ผิดในทางใดทางหนึ่ง ดังนั้นในการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์จะต้องมีการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณในสิ่งที่ได้อ่าน นำไปสู่การตัดสินใจที่ดีที่สุดในการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน

การนำเอาข่าวหรือเรื่องราวในหนังสือพิมพ์มาวิเคราะห์ ตั้งคำถามร่วมกันเป็นการเรียนหรือ การฝึกฝนทักษะทางการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณที่ง่ายและสะดวกที่สุด...เคล็ดลับคือ ให้ชวน นักเรียนวางท่าที่ไม่เชื่อข่าวนั้น หรืออย่างน้อยก็ไม่เชื่อไปเสียทั้งหมด ชักชวนกันตั้งคำถามว่า มีความไม่แม่นยำอยู่ตรงไหนบ้างหรือมีโอกาสที่จะบิดเบือนไปจากความจริงได้อย่างไรบ้าง (วิจารณ์ พานิช, 2555, หน้า 38)

โรงเรียนทุ่งอุดมวิทยา ตำบลบ้านขอ อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง เป็นโรงเรียนมัธยมขนาด เล็ก เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 35 นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากตัวจังหวัด ประมาณ 50 กิโลเมตร ทำให้มีอุปสรรคด้านการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ปัญหาการขาดแคลน งบประมาณในการจ้างครูชาวต่างประเทศ และขาดแคลนครูชาวไทยสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนมีครู ชาวไทยสอนภาษาอังกฤษเพียง 1 คน ทำให้นักเรียนขาดการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน (การฟัง – การพูด – การอ่าน – การเขียน) จากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน และวิชาภาษาอังกฤษอ่าน – เขียน และการสอนเสริมวิชาการแบบเข้มให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 5 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ และขาดความมั่นใจในการใช้ ภาษาอังกฤษในด้านการอ่าน โดยมีสาเหตุมาจากขาดทักษะในด้านการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่าน บทความ สารคดี ข่าว โฆษณา ประกาศรับสมัครงาน และการพยากรณ์อากาศ ซึ่งบทความเหล่านี้ล้วน ปรากฏอยู่ในสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ การอ่านเป็นทักษะสำคัญในสาระการเรียนรู้ที่ 1 ภาษาเพื่อการ สื่อสาร จึงเป็นสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนาให้กับนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับจาก การรายงาน

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-Net) ปีการศึกษา 2556 ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 35 (ลำปาง – ลำพูน) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ในสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ระดับโรงเรียน ร้อยละ 29.43 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 28.34 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับจังหวัดและระดับประเทศ (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ, 2556)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะนำวิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิคการตอบทเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนอ่าน เพื่อความเข้าใจและส่งเสริมการคิด อย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ โดยใช้ เทคนิคการตอบทเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งอุดมวิทยา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ โดยใช้ เทคนิคการตอบทเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งอุดมวิทยา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาในครั้งนี้ ดำเนินการศึกษาในกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งอุดมวิทยา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาใช้พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้ศึกษาปรับมาจากสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ โดยแบ่งออกเป็น 6 เรื่อง คือ พยากรณ์อากาศพาเพลิน ฉลากยาชวนคิด ป้ายประกาศสนุกคิด สมัครงานในฝัน สารคดีน่ารู้ ข่าวธรรมดา โดยคัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน นำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน

แผนการเรียนรู้ที่ 1 พยากรณ์อากาศพาเพลิน (Checking Your Weather Forecast!)

แผนการเรียนรู้ที่ 2 ฉลากยาชวนคิด (Understanding Your Label!)

แผนการเรียนรู้ที่ 3 ป้ายประกาศสนุกคิด (Paying Attention to Me!)

แผนการเรียนรู้ที่ 4 สมัครงานในฝัน (Looking for a Job)

แผนการเรียนรู้ที่ 5 สารคดีน่ารู้ (Reading Things around You!)

แผนการเรียนรู้ที่ 6 ข่าวธรรมดา (Updating Our World!)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง คะแนนทดสอบหลังเรียน ที่ได้หลังจากการจัดกิจกรรม โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคการตอบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ

ผลการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง คะแนนการเขียนแสดงความคิดเห็น ที่พิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ โดยมีกรให้ข้อเท็จจริงหลักฐาน และ เหตุผลต่างๆ เพื่อนำไปสู่การสรุปตัดสินใจที่ถูกต้อง ซึ่งได้หลังจากการจัดกิจกรรม โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคการตอบทเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

เทคนิคการตอบทเรียน หมายถึง เทคนิคการสอนอ่านที่สมาชิกในกลุ่มแยกย้ายกันไปศึกษาหาความรู้ในหัวข้อเนื้อหาจากสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องพยากรณ์อากาศ ฉลากยา ป้ายประกาศ ข่าวรับสมัครงาน สารคดีและข่าวที่แตกต่างกันในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนแต่ละคนภายในกลุ่ม จะศึกษาเนื้อหาร่วมกับสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายหรือเนื้อหาเดียวกันแล้ว กลับเข้ากลุ่มมาถ่ายทอดความรู้ที่ได้ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียม

เนื้อหา ชั้นจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มบ้าน ชั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ชั้นกลุ่มบ้านเสนอความรู้ ชั้นทดสอบความรู้และชั้นมอบรางวัลหรือคำชื่นชม

ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการรับ โอนข้อมูลจากผู้เขียน ผ่านคำ วลี ข้อความ ประโยค รูปภาพ สัญลักษณ์ ตลอดจนเรื่องราวต่างๆ จากสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษที่อ่าน มาแล้ว โดยผู้อ่านสามารถเรียงลำดับเรื่องราวและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เกี่ยวกับข้อมูล สถานการณ์ต่างๆ โดยมีการแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หลักฐานและเหตุผล เพื่อนำไปสู่การสรุปตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อ

สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ที่ปรากฏในนิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ ป้ายประกาศ เป็นภาษาอังกฤษที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการ ต่อบทเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้ดีขึ้น
2. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้วิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ ที่มีประสิทธิภาพ
3. ครูผู้สอนได้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการต่อบทเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved